

ŞAIR DÜLDÜL MEVLÜT

ŞAIR DÜLDÜL
MEVLÜT

Şair Düldül Mevlüt AYER (dedem) 1912 yılında Dörtdivan;ın Yayalar Köyü;nde doğdu. Çocukluğu bu köyde geçti. Evlenme çağı geldiğinde Dörtdivan;ın Ömerpaşalar Köyü Azaplar Mahallesine iç güveyi gitti ve Rahime Ayer;le (ninem) evlendi. Bu evlilikten biri kız ikisi erkek üç çocuğu oldu. Şair Düldül Azaplar Mahallesinde yaşadı.2 Mart 1985 tarihinde vefat etti.

Şair Düldül;ün en belirgin özelliği,arka arkaya zengin kafiyeli mısraları içinden geldiği gibi anında sıralaması,çok konuşması ve dinleyenleri çok güldürmesiydi. Bu özellikleriyle devletin hemen her dairesine kolayca girip kendini kabul ettirir ve devlet büyükleriyle dostluklar kurabilirdi. Rahmetli Turgut ÖZAL,Süleyman DEMİREL,bazı eski bakanlar ve milletvekilleri bunlardan bazılarıdır. O;nda Allah vergisi bir özellik ve şairane bir ruh vardı. İnsanların özelliklerine göre sözlerini zengin bir kafiye ile sıralar bazılarını göklere çıkarır,bazılarını ise yererek yerin dibine sokardı. Bolu havalesinin dört pazarını (Bolu,Yeniçağa,Gerede, Dörtdivan) aksatmadan gezer oralarda çarşı-pazar bol bol konuşur,halkın gönlünü fethederdi. O öldüğünde henüz 15 yaşındaydım. O;nun sağlığında çocukluk yıllarını yaşamam,O;nun o meşhur dizelerini alıp bir araya toplamama engel oldu diye düşünüyorum. Eğer dünyaya on yıl önce gelmiş olsaydım O;nun bu engin şiir deryasından bir kitap yapmam herhalde zor olmazdı. Çocukluk yıllarında O;nun ağzından kapabildiğim dizeler sanırım tümünün yanında devele kulak kalır. Çünkü anında,durup dururken kişilere ve olaylara karşı gün yüzü görmemiş sözler sarfedip milleti mestederdi. Kendi duyduklarımı aklımda kaldığı kadarıyla O;nun doğal şivesiyle aktarmaya çalışacağım. Bir gün kadının birisi bir top kaz kaybeder. Gerede pazarında bir tellal aramaya başlar. Birileri ona Şair Düldül;ü tellal diye gösterir. Kadın Şair;e gider:

Dayı sen dellal mısın'der.

Şair;Gızım dellal değiliyin emme dellalın olmadığı yerde dellallık yaparın

Kadın;Dayı Yelkenle yaylasında bi top gaz gayıp giderdim. Şu iki buçuk lireyi al,bana bi dellal çağırive

Şair'Gızım atın, eşşeğin, beygirin ,sığırın, goyunun, keçin gayıpgittiyse dellal çağırıveriyin.Ben gazlara ne diye dellal çağırırım

Kadın:Oh dayım bi dayım sen bülüsün arıya arıya ayaklarımın altı şişti

Şair:Gel öyniyse arkam sıra der,bir sandalye üzerine çıkar,bastonunu havaya kaldırır,başlar bağırmaya.

-Deller Ovası çayır saz

-Agulsuz garı gayıbetmiş bi top gaz

-Yidüğü çuval unları az

-Göğnüme dakamaz

-Bu garı ocak yakamaz

-Bu ağzınan gazlarına bakamaz

-Boş dünyada gözlerim bulunmaz

-Bunun gibi gazına bakmıyan sünepe gadun Gerede gazasında bulunmaz.

Kadın:-Dayı sus sus Allah belasını vesin,hepsinide tilkile gırsın

Şair:

-Gayrı ben sitemi yutman

-Ben dilimi dutman

-Ben bunu unutman,ben sığır bazarına gidiyon,gel arkam sıra.

Kadın:Arkana köpek sı....

Şair arar,sorar soruşturur ve gazların izini bulur.Hayvan pazarında kadını görür ve çağırır.

-Gel abla gel

-Yalan dünyanın işi bitmez

- Elinin yüzünün garası gitmez
- Goynunun parası bitmez
- Ayağını Sal
- Gülle güle Yelkenle yaylasında gal
- Şu iki buçuk lireyi de al cemberini (başörtü) yıka da gel,bi daha bu cemberi başında görmiyin.Cemberi de su yüzü görmemiş vallahi.
- Merhemetsüzdü Mevlüd;ün dayısı
- Cemberini yıka da gel yabanın ayısı.

Bir gün zamanın Gücükler muhtarı ve Göbüler muhtarıyla zamanın Bolu Valisinin yanına giderler.Valinin misafiri olduğu için bir müddet beklerler.Bu bekleme anında Şair kendi kendine söylenmeye başlar:

- Çarşı uzun harçlık gısa gezin pez..... gezin
 - Boyun uzun yorgan gısa büzül pez..... büzül
 - Kir çok sabun parası yok gazın pez..... gazın
- Bir süre sonra vali buyrun der.

Vali:Şair hayırdır inşallah sen pek boşuna gelmezsin.

Şair;Vali Bey;

- Goca garıla yerinden kakmıyo
- Garıla bize bakmıyo
- Sularımız da akıyo
- Fakıra fukaraya yazuk
- Yollarımız da bozuk ne edersen et gayrı.

Köyün yeni gelilerine de takılmadan edemezdi Şair Düldül.

- A benim altunu mangırı bol gızım
- Giremeseleri dakunusun
- İki tarafına bakunusun
- Gayınnandan evvel yatasın
- Gayınnandan sora kakasın
- Gaynatanınan gocana da bi gazuk çakasın-derdi

Dörtdivan;ın bir köyünde köy sakinlerinden birisinin yedi tane culuğunu (hindi) köpekler boğarak öldürür.Şair dedem bir gün o köyde bir eve misafir olur.Orada kadınlar ;Şair Dayı filan kişinin culuklarını köpekler boğdu.Bu culuklara bir şeyler söyleyiver;derler.O da başlar söylemeye;

- Yedi culuğu köpek boğdu merd oldu
- Yedi culuk on sekiz gaduna derd oldu
- Ayağınızı salusunuz
- Güle güle merdimanın başında galusunuz
- Heybe geldimi hemen alusunuz
- Göğnüme dakamazsınız
- Siz bu ağızınan vallahi ocak yakamazsınız
- Genede on sekiz gadun yedi culuğa bakamazsınız-der bitirir ama kadınlar culuklara ; ben baktım sen bakmadın diye başlarlar kavgaya.

Dedem Şair T.B.M.M. ne gitmiş.Orada siyasilerle uzun uzun sohbetler etmiş,onlara bir takım methiyeler düzmüş.Zamanın Kültür Bakanının ısrarıyla O;na misafir olmuş.Bakanın eşi, hazır yemek olmadığı için dedemi restorana götürmek istemiş.Bunun üzerine dedem başlamış espiyiye;

Hanım gızım, ben gözü görmez gulağı eşitmez köylü bi adamıym.Benim ne işim olu lokantada mokantada.Bana bi tarhana çorbası oldumu yete Israr üzerine konuşmaya devam eder;

- Hanım gızım,ben lokantiya giderin emme
- Çatal damağıma gaka
- Damağımdan ganla aka
- El alem bana baka erezil olurun.

Dedemin büyük oğlu (amcam) Ankara;da askerliğini yaptığı sıralarda O;na izin almak için

yanına gider. Güz mevsimi köyde iş güc fazla malum ya elemana ihtiyaç var. Birlikte bölük komutanına övgü dolu sözlerinden sonra ,bölük komutanı Şair dedemi alay komutanına götürür. Alay komutanını da sözleriyle göklere çıkarır. Alay komutanı dayı ne istiyorsun onu söyle; der.

Şair;

-Sözümden azıvicen

-Biraz gızıvicen

-Benim mahduma bi parça izin yazıvicen gumandanım,ben senden babanın tarlalarını istemeye gelmedim ;der ve oğluna bir ay izin alır.

-Köpeğin gapmazı beygirin depmezi olmaz.

-Bi bosdanda hem doğru hıyar bite hem eğri hıyar bite.

-Gocasuz garıdan çocuk olmaz.-gibi sözleri de tek dizeli sözlerinden sadece birkaçıdır.

Dörtdivan;ın Gerede;ye bağlı olduğu zamanlarda kaymakamın yanına sık sık uğrardı dedem. Bir gün otururken dedem müsaade ister. Kaymakam dedeme takılır; -Şair dayı siz köylüler kılıbık oluyorsunuz galiba. Nineden korktuğun için mi erken kaçıyorsun? der. Dedem;
-Gaymakam Bey,kimin gılıbuk olduğunu Gerede bazarında ben sana deyvörün,bunu unutma ;der ve oradan ayrılır.

Kısa bir süre sonra dedem kaymakamı soğuk bir havada Gerede;de Pazar yerinde görür ve yanına gider. Kaymakam başına geleceği bildiği için görünmek istemez ama şair peşini bırakmaz ve konuşur;

-Gaymakam Beyin sırtında bi çocuk,

-Gucağında va bi çocuk,

-Hanımın elinde dolu file

-Ne gaymakamın çekdüğü bu çile; der ve oradan ayrılır.

Gene dedem köyümüz sakinlerinden birisi ile günün birinde Vali;nin yanına gider. Valilikte görevli bir bayanın elinde bir ayna kendine çeki;düzen vermeye çalıştığını görür. Görürde hiç rahat durur mu Düldül.

-Gızım sen tek misin çit misin?

Bayan anlayamaz ve sorar;

-O ne demek oluyor dede?

-Yani evli misin,bekar mısın? der Düldül.

-Bekarım dede ,neden sordunki? der byan,

Şair Düldül hemen sıralar;

-E gızım minarede ezen ,

-Kendine verip duruyon düzen,

-Yasduk olup batmıyınca,

-Gamı gasafeti atmıyınca,

-Herifinen sarılıp yatmıyınca,ne anadım ben senin güzelliğinden.

Valilik Makamı;ndan çıkar Şair Düldül Mevlüt.Yanında zamanın Gücükler Köy Muhtarı Alim DAG vardır.Zaten hiç yanından ayırmazdı O'nu.Günlerden Bolu Pazarı ve dedemin elinde iki okka üzüm almak için taşıdığı küçük sepeti vardır.Doğruca hal pazarına giderler.Pazar girişinde alışveriş yaptıktan sonra toplanmış,konuşan bir grup kadın görür ve yanlarına gider ve selam verir.

-Selamün aleyküm ablala.

-Aleyküselam dayı,-der kadınlar.

-Düldül başlar konuşmaya;

-UUUUUU,yörün sizi gidi gamsuz,fisaretsiz garıla yörün

-Yalan dünyadan bıkıvediniz,

-Canınızı sıkıvediniz,

-Evdeki işleri gayınnanıza yıkıvediniz,

-Kendiniz de cami köşesine çıkıvediniz,

-Bela Savuştu Gün gavuştu,ne duruyosunuz hale.

Kadınlardan biri hemen bir kağıt-kalem çıkarır ve;

-Dayı Allahaşkına bi daha deyve şunları,Senin dedüklerini yazacım- der.

Düldül devam eder konuşmaya;

-Gız gızım

-Sözümnden azılmaz,

-Vara yoğa gızılmaz

-Benim söyledüklerim

-Ayak üstü yazılmaz

Kadın;

-E nedecüz dayı;der

Düldül devam eder;

-Örüsger gibi eseceen,

-Gazdan toğukdan bi şey keseceen,

-Yüreğini oynadacan,

-çaydanlığı gaynadacan,şu boyu uzun ,aklı gısa Gücükle mıkdarıynan beni bi devet edeceen.Alacan eline galemi,yazacan dilime geleni,ben decin sen yazacan-der.

Kadın;

-Dayı vallahi gelin goca goca culukla va birini keserin-der.

Dörtdivan Şairi,Dörtdivan;ın aile yapısını ve yaşam mozayığini de çok iyi bir şekilde dile getirmiştir.

-Bi gelin nisan ayından avusdos ayna gada bi evde içişleri bakamı sayılı.Niye derseniz gelin yaylıya çıkacak.Çıkacak emme püsküllü bi cember iste,gadife bi fistan iste,okkalı bi guşağınan bi donnuk iste,topuklu bi mes iste,un çufalıynan kese kağıtları da ayrıı.Bi dünya masuruf edesin,el yir yağın okkasını beşyüz liriye,sen yirsin beşbinbeşyüz liriye.Yaylıya gidesin suratına bakılmaz.

-Söyle söyle saça;

-Seni gorduğu yerde gaça;

-Gide daşın depesine sı...,yanına varılmaz.

-Yaylıya gidip de malı melalı sağlamca koye de gotümez.

-Dur dedüğüm yerde duru;

-Boynunu buru;

-Yarım metero deyniynen de bızaya garer bazarı vuru,ya kel ede ya kör ede gotürü köye,unuda salam gotümez.

-Çalıynan çırpıynan zobıyı yakdım da;

-Çamın kuynerin altında yattım da;

-Sığıra sığıya ben bakdım da;

-Borcu borca ekledim de;

-Yaylanın başını bekledim de;der vallahi altı ay gış yağ ölçiyinin başına varamazsın.

S A Y G I L A R I M L A . . .

DERLEYEN

Mehmet Ali AYER

Dörtdivan Merkez Şehit Orhan Yalçın

İlköğretim Okulu Müdür Yardımcısı

(Şair Düldül'ün Torunu)